

Motion till riksdagen 2018/19:173

av **Hans Eklind (KD)**

Skatter och avgifter på lönebeskedet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skatter och avgifter på lönebesked och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kunskap om vad vi tjänar och betalar i skatt är en mycket viktig information. En rad undersökningar visar att kunskapen avseende skatterna är svag vilket är mycket problematiskt då skatterna utgör, för de flesta, den enskilt största utgiften för ett hushåll. Ytterst handlar det om vår demokrati då en fungerande demokrati förutsätter att medborgarna är välinformerade, inte minst om de centrala delarna kring hur vi ex. finansierar våra gemensamma offentliga åtaganden.

Den S-ledda regeringen 2014–2018 har i en proposition tagit initiativ till regelförenklingar inom ekonomisk familjepolitik där man bl.a. motiverar detta med att ”socialförsäkringen ska så långt möjligt vara enkel att förstå så att den som berörs vet vad som krävs.” En argumentation som med fördel kan och ska användas när det gäller de skatter som medborgarna betalar.

Att kunskapen om vilka skatter den enskilde betalar och hur höga dessa är visar på betydande brister torde inte vara överraskande utan snarare förstaeligt. Detta då inkomsterna beskattas i flera led när de strömmar genom vår ekonomi och en allt större andel av skatterna i vårt skattesystem utgörs av s.k. indirekta skatter.

I betänkande från Skattebasutredningen, Våra skatter (SOU 2002:47), visar man hur en inkomst i normalfallet beskattas tre gånger: 1) i produktionsledet där inkomsten, förutsatt att det är en lön, beskattas med arbetsgivaravgifter 2) i hushållen i form av vanlig inkomstbeskattning 3) i konsumtionsledet via moms och punktskatter.

Att informera om hur vi beskattar detta ”ekonomiska kretslopp” är viktigt. Ett steg i detta är att synliggöra det osynliga. Av de indirekta skatterna är arbetsgivaravgiften den dominerande, och ekonomisk forskning visar att en betydande del bärs av den anställde, detta samtidigt som två av tre svenskar, i en undersökning utförd av Sifo 2015, menar att det är en skatt som arbetsgivaren betalar.

Det finns anledning att befara att den svaga kunskapsnivån avseende våra skatter kommer att öka då den praktiska hanteringen av skatteuppbörden förändrats de sista åren. För de enskilda skattebetalarna har det tagits fram en förenklad självdeklaration, e-tjänster på nätet och även möjligheten att deklarerera via sms. Detta underlättar för den enskilde skattebetalaren men kan även leda till en minskad förståelse och insikt om skatterna då det inte i samma utsträckning krävs att han eller hon sätter sig in i sin skattesituation.

Vårt skattesystem ska, i likhet med tankarna kring socialförsäkringarna, kunna förstås. Förtroendet för skattesystemet bygger på detta. Vi ska därför eftersträva åtgärder som gör att redovisningen av skatternas totala omfattning blir mer lättillgänglig för den enskilde.

En sådan åtgärd är att det av lönebeskedet framgår vad individen betalar i både direkta och indirekta skatter. Här bör staten och det allmänna föregå med gott exempel genom att redovisa arbetstagarens bruttolön och därefter redovisa arbetsgivaravgifter, löneskatter och andra avgifter som dras från denna.

Hans Eklind (KD)